7/2145 -3-

310

**T.C.**
**BAŞBAKANLIK**
**HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI**
**Banka ve Kambiyo Genel Müdürlüğü**

ekc.

**SAYI :B.02.1.HM.0.BAK.02.02/BG** 07.07.00* 55667

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA**

İlgi: 12.6.2000 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/2145-5840/14042 sayılı yazınız.

Kütahya Milletvekili Ahmet Derin'in ilgide kayıtlı yazınız ekinde yer alan 7/2145-5840 sayılı soru önergesinde belirtilen hususlara ilişkin açıklamalar aşağıda yer almaktadır.

1-) Egebank A.Ş., Sümerbank A.Ş., Yurt Ticaret ve Kredi Bankası A.Ş. ve Yaşarbank A.Ş. aracılığıyla sırasıyla Egebank Off-Shore Ltd, Efektif Bank Off-Shore Ltd, Yurt Security Off-Shore Ltd. ve Yaşar Foreign Trade Off-Shore Ltd'nde 4296 gerçek kişi tarafından açılan mevduat tutarı toplam 88.159 milyar TL'dir.

2-) Egebank A.Ş., Yurt Ticaret ve Kredi Bankası A.Ş. ve Sümerbank A.Ş.'nin anılan Off-Shore bankalarda doğrudan ve/veya dolaylı hiçbir ortaklık payı olmadığından, sözkonusu Off-Shore bankalar nezdindeki mevduatların nerelere aktarıldığı konusunda, Egebank A.Ş., Yurtbank A.Ş. ve Sümerbank A.Ş.'nin hiçbir yükümlülüğü olmadığı gibi, hukuki sorumluluğu da bulunmamaktadır. Yaşarbank A.Ş.'nin ise, Yaşarbank Foreign Trade Off-Shore Ltd'ndeki dolaylı ortaklık payı %94.93 olup, Yaşarbank A.Ş.'nin Fona devir tarihinden önce adı geçen Off-Shore bankadaki kaynakları, Türkiye'de yerleşik firmalara kredi olarak kullandırılmış, bu kredilerin bir kısmı ödenerek kapatılmıştır. Diğer krediler ise sözleşmede öngörülen çerçevede tasfiye edilmektedir.

3-4) Bilindiği üzere, mülga 3182 sayılı Bankalar Kanununun 13. maddesine paralel hükümler içeren mer'i 4389 sayılı Bankalar Kanununun 10/1. maddesi, "Bu Kanuna göre izin verilen bankalarla özel kanunlarına göre yetkili olanlar dışında hiç bir gerçek veya tüzel kişi aslen veya fer'an meslek edinerek mevduat kabul edemeyeceği gibi ticaret unvanları ve kamuya yapacakları açıklamalar ile ilan ve reklamlarında mevduat kabul ettikleri izlenimini yaratacak ifade ve deyimleri kullanamazlar. Bu Kanunun uygulanmasında yazılı ya da sözlü olarak veya herhangi bir şekilde halka duyurulmak suretiyle ivazsız veya bir ivaz karşılığında istendiğinde ya da belli bir vadede iade edilmek üzere para kabulü mevduat kabulü sayılır. Karşılığında mevduat cüzdanı yerine katılma belgesi, makbuz, senet ve benzeri belgelerin verilmesi, alınan paraların mevduat sayılmasına engel değildir." hükmünü amirdir.

Hazine Müsteşarlığının T.Bankalar Birliği vasıtasıyla tüm bankalara gönderdiği 23.11.1995 tarih ve 50703 sayılı Genelgesi ile, 3182 sayılı Bankalar Kanunu hükümleri çerçevesinde ülkemizde faaliyet göstermekte olan bankaların yurtdışında kurulu iştirakleri ya da başka mali kuruluşlar adına mevduat kabul etmelerinin, yasal olarak yetkili olmayan yabancı kuruluşların mevduat kabul etmelerine ve bu işlemler yoluyla Kanunun 13. maddesi hükmünün bertaraf edilmesine aracılık niteliği taşıdığı ve bu bankalar hakkında Kanunun 80. maddesi uyarınca yasal takibata geçilmesini gerektireceği duyurulmuş bulunmaktadır.

Diğer taraftan, sözkonusu hükümlere aykırılık teşkil eden uygulamalarla ilgili olarak Hazine Müsteşarlığına, yasal takip yapılmasını gerektiren herhangi bir mevzuat raporu intikal ettirilmemiştir. 311

5-) Bankalar Yeminli Murakıplarının görev ve yetkileri, 4491 sayılı Kanunla değişik 4389 sayılı Bankalar Kanununun 5. maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre, Bankalar Yeminli Murakıpları ve Yardımcıları bu Kanun ile diğer kanunların bankalarla ilgili hükümlerinin uygulanmasının ve her türlü bankacılık işlemlerinin denetimini, bankaların varlıkları, alacakları, özkaynakları, borçları, kar ve zarar hesapları arasındaki ilgi ve dengelerin ve mali bünyeyi etkileyen diğer tüm unsurların tespit ve tahlilini yapmakla yetkili oldukları gibi, bankalar ve bankaların iştirak ve kuruluşları ile diğer gerçek ve tüzel kişilerden bu Kanun hükümleri ile ilgili görecekleri bütün bilgileri istemeye, bunların tüm defter, kayıt ve belgelerini incelemeye yetkilidirler. Sözkonusu mevzuat hükümleri gözönünde bulundurulduğunda, Bankalar Yeminli Murakıplarının Egebank A.Ş., Yurt Ticaret ve Kredi Bankası A.Ş. ve Sümerbank A.Ş.'den bağımsız, ayrı tüzel kişiliği haiz ve kurulu olduğu ülkenin mevzuatına tabi olarak faaliyet gösteren off-shore bankalar nezdinde inceleme yapma yetkisi bulunmamaktadır.

Bilgilerine arz olunur.

Recep Önal
Devlet Bakanı